

TRACTATUS TERTIVS

Confectionum Antidotalem Narcoticarum, seu Opiatarum descriptiones continens.

Theriaca Andromachi senioris.

℞. Trociscorum scylliticorum ℥vj.

De Vipera,

Piperis longi,

Opij Thebaici,

Magmatis Hedychroi ℥iij.

Rosarum rubrarum,

Iridis Florentinæ,

Succi Glycirrhizæ,

Seminis Napi agrestis.

Comarum Scordij,

Olei è Nuce moschata expressi, loco *Opobalsami*,

Cinamomi,

Agarici albi ana ℥jss.

Myrrhæ,

Costi odorati,

Croci Orientalis.

Cassiz lignæ veræ,

G

Schena-

Schænanthi,
 Nardi Indicæ,
 Thuris Masculi,
 Piperis nigri,
 Albi,
 Fol. Diptamni Cretici,
 Comarum Marrubij,
 Rhabarbari,
 Stæchadis Arabicæ,
 Seminis Petroselini Macedonici,
 Calaminthæ montanæ,
 Therebinthinæ Cypriæ parum coctæ,
 Zingiberis,
 Radicis Pentaphilli ana ʒvj,
 Polij Cretici,
 Chamepitheos,
 Resinæ Styracis Calamitæ,
 Radicum Meu,
 Amomi, eius loco, Galangæ Maioris,
 Calami Aromatici,
 Nardi Celticæ,
 Terræ Lemniæ veræ,
 Phu Pontici, vel Valerianæ nostræ
 Chamedryos,
 Folij malabathri, pro quo, Macis & Garyo-
 phyllorum ana p.e.

Cal-

Calcitidis tostæ,
 Radicis Gentianæ,
 Anisi,
 Succı Hypocystidis,
 Carpobalsami, aut Cubebarum.
 Gummi Arabici,
 Semin. Feniculi,
 Cardamomi minoris,
 Seseleos Massiliensis,
 Succı Acatıæ,
 Thlaspios,
 Comarum Hyperici,
 Ammeos,
 Sagapeni ana ʒ ʒ.
 Rad. Aristolochiæ tenuis,
 Seminis Dauci Cretici,
 Castorei,
 Bituminis Judaici, siue Asphalti,
 Oppoponacis,
 Comarum Centaurij minoris,
 Galbani ana ʒ ij.

Mellis despumati triplum, id est, ʒ xiiij. ʒ iiij ʒ.
 Vini Hispanici, quantum succis, & aliis soluendis
 est satis.

*Modus componendi Theriacam securior
per Classes.*

Simplicia omnia, selectissima separatim ad Theriacæ compositionem expetita, via meliore conterī non possunt, quàm vt in Classes diuidantur, quæ classes separatim contundi, in puluerem redigi, ac angusto cribro transmitti possunt, vt sequitur.

I. Classis.

R. Iridis Illyricæ,
Scordij,
Semin. Napi agrestis ana ʒjʒ.
Seseleos, Anisi Massiliensis,
Polij Cretici ana ʒʒ.
Costi odorati ʒvj.

II. Classis.

R. Gentianæ,
Fœniculi,
Amomi, aut succedanei eius ana ʒʒ.
Chamedryos,
Pentaphylli,
Marrubij,
Calaminthæ Montanæ ana ʒvj.

III.

III. Classis.

℞. Rad. Meu Athamanticae,
 Phu Pontici,
 Nardi Celticae,
 Chamepithyos,
 Sem. Thlaspios ana ʒ ʒ.
 Aristolochiae tenuis ʒ ij.
 Diptamni Cretici ʒ vj.

IV. Classis.

℞. Rosarum rubrarum ʒ j ʒ.
 Flor. Hyperici ʒ ʒ.
 Centaurij minoris,
 Semin. Dauci Cretici ana ʒ ij.
 Petroselini Macedonici,
 Schænanthi ana ʒ vj.
 Trochisci de vipera ʒ iij.
 De squilla ʒ vj.

V. Classis.

℞. Seminis Ammeos,
 Calami Aromatici ana ʒ ʒ.
 Cinamomi ʒ j ʒ.
 Cassiæ lignæ,
 Rhabarbari,

G 3

Spicæ

SPECIES AROMATICÆ.

Spicæ Indicæ ana ʒ vj.

Piperis longi ʒ iij.

VI. Classis.

℞. Stachadis Arabicæ,

Zingiberis,

Piperis nigri,

albi ana ʒ vj.

Macis,

Garyophyllorum (*pro folio Malabathri*) ana ʒ ij.Cubeborum, *pro Carpobalsamo,*

Cardamomi ana ʒ jʒ.

Hæc sequentia autem, separatim teri debent,

Myrrhæ,

Thuris masculi,

Crocii Orientalis ana ʒ vj.

Castorei.

Bituminis Iudaici ana ʒ ij.

Terræ lemnis veræ,

Calcitidis tostæ ana ʒ ʒ.

Trochisci Hedychroi Andromachi in confectio-
ne Theriacæ separatim melius dispensantur,
vt sequitur; ex quibus omnibus computatis resul-
tant Trochisc. ʒ iij.

℞. Mari

℞. Mari *vel* fol. diptamni,
 Afari,
 Amaraci, *id est*, Maioranæ,
 Aspalathi, *seu* santali Citrini ana ʒ ij.
 Schænanthi,
 Calami odorati,
 Phu Pontici,
 Xylobalsami, *seu* ligni Aloës,
 Opobalsami, *aut* Olei Nucis moschatæ,
 Cinamomi,
 Costi ana ʒ j.
 Myrrhæ,
 Folij Malabathri *aut* Macis & Garyophil-
 lorum,
 Nardi Indicæ,
 Croci,
 Cassiæ lignæ ana ʒ ij.
 Amomi ʒ ʒ.
 Mastichis ʒ ij.

Hæc etiam sibi similibus in classibus positis tundi
 di possunt, sed Asarum, Aarum, & Maiorana in
 prima classe ponuntur, & cum eis tundi debent:
 Aspalathum, seu santalum citrinum, xylobalsa-
 mum, seu lignum Aloës, in sexta classe.

His omnibus speciebus supra nominatis subti-
 lissimè contusis, & per cribrum angustum traiectis
 sequen-

sequentia figillatim in appropriatis suis menstruis dissoluantur In primis autem Resina Styracis Calamitæ, (cuius præparationem inferius docebimus) Mastiche optimè in Therebintina Veneta clara liquentur, Gummi Sagapenû, Oppoponacum, Galbanum in vino Cretico dissolui, vel dilui, & per colatorium setaceum colari, & exprimi debent, Opium verò, succus Glycyrrhizæ, Acatia Hypocytidos, Gummi Arabicum in vino Cretico etiam dissolui, ac per setacium colatorium colari, & transmitti possunt: Oleum Nucis moschataæ, loco Opobalsami, reliquis rebus dissolutis artificiosè iungi potest eo modo quo mox aperiemus.

In competenti pondere habeas Mel quam optimè clarificatum, crassamque ad consistentiam inspissatum in ahenò magno, Theriaci quantitati proportionato, & collocato super ignem lentissimum, cui mox iniici potest aliquid de pulueribus, & continuo agitari.

Interim in alia patella, Gummata colata, particulæ instar inspissata, supraque ignem lentissimum collocata, instilla guttatim sub continua agitatione: mox Therebintinam, in qua resina Styracis & Mastiche etiam liquata sunt, tunc de oleo Nucis moschataæ liquato, deinde particulam de pulueribus insperge, vel alternatim etiam de Melle, & hoc
tam

tam diu, continuando, donec tota Therebinthina, quæque in illa liquata sunt, vna cum oleo nucis Moschatae, & aliquot libris Mellis ac puluerū, prædictis Gummatibus indissolubili nexu commixta sint, quæque inuicem aliquamdiu agitentur in diplomate, & sic optimè vnita, & commixta, paulatim, & per vices etiam, immittantur in aheneum illud magnum, & alternatim de pulueribus pariter exactissimè inuicem commixtis, per cribrum aliquid inspergatur, etiamque successiuè reliqui succi dissoluti, utpote Opium &c. Item Calcitis tosta (cuius præparatio sequitur) & soluta, Crocus, Terra lemniadiluta addantur, donec omnia inspersa sint, quæ notabili adhuc tempore quo melius vniantur, agitari possunt, eritque sic exactè peracta theriacæ præparatio, quæ aliquoties in vase, in quo recondita est & asseruata, agitari debet.

Hic est modus conficiendæ Theriacæ ordinarius, eo tamen laboriosior, quod diuersæ contusiones particulares fieri debeant, omniaque tam exactè per cribrum adigi, ne quidquam supersit; vnde facilius, nec minus tuto fieri posset hoc modo:

Duriora, utpote Scænanthum, Nardus, Gommi Arabicum, radices, flores, aliaque duriora, & conterer difficillima, omnium primo in mortarium injiciantur, atque his semi-contusis,

H pul-

puluerifantur adijcito : hac cautelâ tamen , vt cum ficcioribus, & magis volatilibus, succulenta aliqua, seu oleaginosa , vt Gommata quædam (etiam, si quis volet, Terebinthina parum cocta) semina humidiora &c. paulatim misceantur, donec per vnicum, sed continuatam contusionem, & frequentes cribrationes, vnum, cum alio simul ad debitam subtilitatem sit redactum : pauca, quæ prætiosiora, & leuioris triturationis sunt, vt Crocus, Terra Lemnia, &c. per se & solitariè puluerifanda esse intelligimus.

His in pulueres redactis, ac mixtis . Gommata cum Opio dissoluantur, dissoluta, & colata, melle despumato & tepido excipiantur paulatim, & secundum modum, artemque præscriptam procedatur vti dictum est supra.

*Mithridatium Damocratis ex Græcis
versibus.*

R̄. Myrrhæ Arabicæ Troglodyticæ,
Crocī,
Agarici albi & leuis,
Zingiberis,
Cinamomi,
Spicæ Nardi,

Thuris

Thuris masculi, *id est*, Olibani,
 Thlaspios ana ʒx.
 Seseleos,
 Opobalsami, *seu* Olei Nucis moschatae,
 Schænanthi,
 Stæchados,
 Costi odorati,
 Galbani,
 Therebinthinae,
 Piperis longi,
 Castorei,
 Succii Hypocistidis,
 Resinae Styracis Calamitæ,
 Opoponacis,
 Folij (*pro quo ut in Theriaca*) ana ʒj.
 Cassiæ Ligneæ,
 Polij,
 Piperis albi,
 Schordij,
 Sem. Dauci Cretici,
 Carpobalsami, *id est*, Cubebæ,
 Cyphæos Trochiscorum,
 Bdellij ana ʒviij.
 Nardi Celticæ,
 Sem, Petroselini Macedonici,
 Gummi Arabici,

H 2

Opij,

Opij,
 Cardamomi,
 Sem. Fœniculi,
 Gentianæ,
 Foliorum Rosarum,
 Diptamni Cretici ana ʒ v.
 Anisi.
 Phu Pontici,
 Sagapeni,
 Radic. Aronis,
 Acori ana ʒ iij.
 Mei Athamantici,
 Succu Acatiaë,
 Ventris scinci veri,
 Summitatum Hyperici ana ʒ ijʒ.
 Vini quantum sufficit,
 Mellis despumati ꝯ ix. ʒ viij. & ʒ ij.

Modus præparandi, sic vt ingredientia separa-
 tim electa in sex classes diuisa, in tenuem pulue-
 rem redigantur.

I. Classis.

℞. Garyophillorum *pro folio* Malabathri.
 Macis ana ʒ ʒ.
 Semin Anisi ʒ iij.
 Zingiberis ʒ x.

Gen.

Gentianæ 3 v.

Agarici Trochiscati 3 x.

II. Classis.

℞. Scordij Cretici, 3 viij.
Sem. Petroselini Macedonici ana 3 v.
Piperis longi 3 j.

III. Classis.

℞. Polij montani 3 viij.
Stæchados 3 j.
Semin. Fœniculi 3 v.
Phu Pontici 3 iij.

IV. Classis.

℞. Cinamomi,
Spicæ Indicæ ana 3 x.
Schænanthi,
Costi Veri,
Seseleos ana 3 j.
Ventrium Scinci marini, minutissimè,
Prius concis. 3 ij β.

H 3

V.

V. Classis.

℞. Diptamni Cretici ʒ v.
 Cassiæ lignæ,
 Cubebæ,
 Piperis albi ana ʒ vij.
 Sem. Thlaspios ʒ x.

VI. Classis.

℞. Sem. Dauci ʒ vij.
 Cardamoni ʒ v.
 Calami Aromatici,
 Rad. Aronis ana ʒ iii.
 Mei Athamantici,
 Hyperici ana ʒ ij ꝑ.
 Castorei ʒ j.
Sequentia per se terantur, nempe:
 Myrrhæ,
 Thuris masculi,
 Croci ana ʒ x.

Reliqua singula in suis appropriatis menstruis
 dissoluantur. Ut in descriptione Theriacæ.

Resina Styracis cum Therebinthina; Gummi
 Galbanum, Sagapenum, Opoponacum in Vino;
 Gummi Arabicum & Bdellium in aqua aliqua de-
 stillata:

stillata: similiter Opium, succus Hypocistidis & Acaciæ in vino Cretico; Oleum Nucis moschatae loco Opobalsami. Permixtis & vnitis Gummatibus, Resinis &c. (vt in præparatione Theriacæ luculenter edocuimus) fiat Antidotum: & quia ipse Theriaces conficiendi modus huic Mithridatij præparationi ad amissim respondet, idcirco Pharmacopæum solertem eo remittimus.

Huc pertinet Trochiscorum Cypheos dextera præparatio, quæ ita se habet:

℞. Vuarum passarum pinguisimarum,
 Therebinthinæ, *melius non c. et a* ana ʒj.ʒ.
 Myrrhæ,
 Schænanthi ana ʒʒ. gr. xv.
 Calami Aromatici ʒʒ. gr. iiii.
 Cinnamomi gr. xv.
 Bdellij,
 Spicæ Indicæ,
 Cassiæ lignæ,
 Cyperi,
 Baccarum Iuniperi ana gr. xij.
 Aspalathi gr. x.
 Croci gr. iiii.

Hæc ingredientia separatim, vel suis similibus in mithridatio etiam coniungi & tundi possunt, vt

in Theriaca de trochiscis hedychroi dictum est.
Ex his ingredientibus, hoc pondere dispensatis,
proueniunt, Trochiscorum 3 vij.

Electuarium, siue Ouum Philosophorum.

℞. Ouum Gallinæ recens, & educto per apicem
solo albumine, id quod vacuum est, Croci Ori-
entalis non puluerisati 3 vj. imple, vitellum non aufe-
rendo, postea pastâ occlude, ne quid transpiret, &
sub cineribus calidis lentè asseretur, cauendo ne Cro-
cus comburatur: exempta è testa materia con-
tundatur in mortario, cui sensim adde pulueres se-
quentes:

℞. Diptamni albi, *id est*, Rad. Tormentillæ 3 ij.
Cornu Cerui sine igne calcinati,
Myrrhæ,
Nucis Vomica ana 3 j.
Rad. Angelicæ,
Zedoariæ,
Granorum Iuniperi,
Rad. Helenij ana 3 ij ꝑ.
Cinamomi,
Macis ana 3 j ꝑ.
Camphoræ 3 j.
Theriacæ Andromachi 3 iij.

Misce,

Misce omnia fortiter contundendo cum s. q.
Syrupi è succo limonum, fiat massa in vase bene
obturato reseruanda.

*Oruictanum Doctoribus Antuerpiensibus
Probatum.*

Rj. Aristolochiæ Rotundæ,

Rad. Angelicæ,

Carlinæ,

Bistortæ an. \bar{z} j.

Rad. Cyclamin. Veronens.

Garyophyllor. an. \bar{z} β .

Trochiscor. de Vipera \bar{z} v.

Lapidis Lazuli,

Marchasiti. an. ϑ j.

Opoponacis,

Ammoni. aceto vini dissol. an. \bar{z} β .

Syr. Violati cui gr. xv. puluer. ligni Nephritici
admixa & infusa \bar{z} j β .

Theriacæ \bar{z} j.

Mellis comm. despumati, vel Rosati \bar{z} iiii. aut q. s.
ad hoc vt f. Electuarium debitum.

I

Con-

Confectio Alkermes.

R̄. Syrupi Alkermes *vt infra docebitur* ℥ xvj. in eo ca-
lente insperge sequentia:

R̄. Lapidis lazuli loti, & præparat.

Ligni Aloës optimi,

Cinamomi ana ℥ ꝑ.

Margaritarum præparat. ꝑ iiij.

Foliorum Auri ꝑ ij.

Hoc factò, diuide confectionem in duas partes
æquales, vni parti addendo ambræ gryseæ, modico
aquæ Cinamomi dissolutæ, ꝑ iiij. Moschi gr. viij. vt
sic cum, & sine Moscho & Ambra semper habeatur
parata.

Confectio de Hyacintho.

R̄. Hyacinthi præparati.

Coralli rubri,

Boli Armeni Orientalis,

Terræ sigillatæ,

Terræ lemnix ana ℥ ꝑ.

Granorum kermes,

Rad. Tormentillæ,

Diptamni albi,

Sem. Citri mundati,

Acc-

Acetosa,
Portulaca,

Croci,
Myrrha,
Rosarum Rubrarum,
Santalorum omnium,
Offis de Corde Cerui,
Cornu Cerui sine igne calcin,
Rasura Eboris ana ʒj.
Lapid. Saphyri,
Smaragdi,
Topazij,
Margaritar. preparatarum.
Serici crudi,
Bractearum Auri,
Argenti ana ʒij.
Camphora gr. v.

Syrupi Limonum q. s. vt fiat s. a. Electuarium,
quod diuidatur in duas partes, vniue addatur
Moschi veri,
Ambra Grysea ana gr. iij.
Sicque cum, & sine Moscho & Ambra semper ha-
bebitur.

Diascordium reformatum.

℞. Schordij veri ʒ iiij.
 Rad. Diptamni Cretici,
 Tormentillæ,
 Petasites,
 Cortic. Citri,
 Cinnamomi,
 Bdelli,
 Succini,
 Rasuræ Eboris, ana ʒ ij.
 Boli Armeni ʒ vj.
 Piperis longi,
 Zingiberis ana ʒ j.
 Opij Thebaici,
 Sem. Acetosæ ana ʒ ʒ. gr. xv,
 Confer. Rosarum Rubrarum ʒ ʒ.
 Mellis despumati ʒ j.
 Vini albi q. s. Misce, & fiat Electuarium.

Electuarium de succo Ruta.

℞. Aristolochiæ rotundæ,
 longæ,
 Rubiæ tinctorum,
 Baccarum Lauri,
 Semin. Iuniperi,

Dauc i

Dauci,

Agni casti,

Ruthæ,

Sabinæ ana ʒj.

Crocī,

Lapidis Gagatis,

Myrrhæ,

Castorei ana ʒj.

Nucleorum Sem. Pœoniæ ʒ ij.

Dictamni Cretici ʒ ʒ.

Fiat omnium puluis, & cum Sacchari albi Susco
Rutæ dissoluti ʒ iij. fiat Electuarium.

Diasatyriion.

℞. Rad. Satyrij recentium ʒ ij.

Pastinacæ satiuæ,

Eryngij,

Nucis Indicæ condit. ana ʒj.

Pinearum,

Pistaciorum ana ʒj ʒ.

Garyophyllorum,

Zingiberis,

Anisi,

Seminiſ Erucæ,

Lingæ auis; *id est*, Seminiſ,

1 3

Fraxini,

ANTIDOTA ET OPIATA.

Fraxini, ana ʒv.
 Cinnamomi,
 Lumborum Scincorum,
 Seminis vrticæ ana ʒij ʒ.
 Moschi gr. vij.
 Mellis optimi despumati ꝯ iij.
 Misce & fiat s. a. Electuarium.

Requies Nicolai.

R̄. Flor. Rosarum Rubrarum,
 Violarum ana ʒ iij.
 Opij,
 Sem. Papaueris albi,
 Hyosciami,
 Scariolæ,
 Lactucæ,
 Portulacæ,
 Psyllij,
 Cortic. rad. Mandragoræ,
 Nucis Moschatæ,
 Cinamomi,
 Zingiberis ana ʒj.
 Santali albi,
 citrini,
 rubri,
 Spodij,

Tra-

Tragacanthæ ana ʒij. gr. v.

Mellis optimi despumati,
& cocti triplum, Misce.

Pilula de Cynoglossa.

℞. Myrrhæ optimæ ʒvj.

Thuris ʒv.

Opij,

Seminis Hyosciami albi,

Rad. Cynoglossæ siccatarum ana ʒj,

Croci Britannici,

Styracis Calamitæ ana ʒij.

Garyophyllorum,

Castorei ana ʒj.

Cum Melle Rosato formetur massa pilu-
laris f. a.

TRA-